

Svet
Evropske unije

Bruselj, 26. junij 2023
(OR. en)

11082/23

LIMITE

COJUR 26
CFSP/PESC 927
RELEX 794
COEST 385

IZID POSVETOVANJA

Pošiljatelj:	Generalni sekretariat Sveta
Prejemnik:	delegacije
Št. predh. dok.:	10354/1/23 REV 1
Zadeva:	Sklepi Sveta o Mednarodnem kazenskem sodišču ob 25. obletnici sprejetja Rimskega statuta

V prilogi vam pošiljamo Sklepe Sveta o Mednarodnem kazenskem sodišču ob 25. obletnici sprejetja Rimskega statuta.

SKLEPI SVETA

**O MEDNARODNEM KAZENSKEM SODIŠČU OB
25. OBLETNICI SPREJETJA RIMSKEGA STATUTA**

1. Evropska unija in njene države članice ob 25. obletnici sprejetja Rimskega statuta obeležujejo ključni prispevek Mednarodnega kazenskega sodišča v boju proti nekaznovanosti za najtežja hudodelstva, ki zadevajo mednarodno skupnost kot celoto. Svet danes ponovno izraža neomajno podporo osrednji vlogi Mednarodnega kazenskega sodišča (v nadaljnjem besedilu: MKS) pri zagotavljanju pravice žrtvam v vseh situacijah, ki so v njegovi pristojnosti.
2. Evropska unija je od samega začetka neomajna podpornica Sodišča. MKS kot prvo in edino stalno mednarodno kazensko sodišče za preiskovanje in pregon najhujših mednarodnih kaznivih dejanj izkazuje odločenost mednarodne skupnosti, da odpravi nekaznovanost za najhujša grozodejstva ter spodbudi kulturo odgovornosti na nacionalni in mednarodni ravni.
3. 25. obletnica Rimskega statuta je edinstvena priložnost za pregled številnih dosežkov MKS, pa tudi za ponovno potrditev podpore Evropske unije njegovi prihodnosti. Še naprej se dosega znaten napredek pri dejavnostih Sodišča, vključno s predhodnimi preiskavami, preiskavami in sodnimi postopki. MKS je danes vključeno v 17 situacij po vsem svetu, število aktivnih zadev v sodnih postopkih pa je rekordno.
4. Vsem situacijam, v katerih naj bi bila storjena najtežja hudodelstva, ki zadevajo mednarodno skupnost, je treba nameniti kar največjo pozornost. Svet je prepričan, da bo MKS v skladu z načelom dopolnjevanja žrtvam povsod zagotovilo pravico.
5. Na evropski celini divja vojna. Svet ponovno potrjuje sklepe iz decembra 2022 o odgovornosti za najhujša kazniva dejanja, storjena v povezavi z rusko vojno agresijo proti Ukrajini.

6. Svet izpostavlja pomembno vlogo Sodišča pri zagotavljanju pravice žrtvam grozljivih kaznivih dejanj, saj jim daje besedo z omogočanjem sodelovanja v njegovih postopkih, zagotavlja pomoč in dodeljuje odškodnine. Sklad Sodišča za pomoč žrtvam je deset tisočem žrtev pomagal s fizično in psihološko rehabilitacijo ter materialno podporo. Svet poziva države pogodbenice in druge, naj podpirajo sklad za pomoč žrtvam in vanj še naprej vplačujejo.
7. Svet opozarja na osrednjo vlogo civilne družbe pri ustanovitvi in delovanju MKS ter podpiranju dostopa žrtev do pravnega varstva. Letos obeležujemo tudi 25. obletnico sprejetja Deklaracije Združenih narodov o zagovornikih človekovih pravic. Svet se zavezuje, da bo varoval prostor civilne družbe, tudi z odzivanjem na grožnje zagovornikom človekovih pravic, ki so v ospredju prizadevanj na področju pravosodja.
8. MKS mora biti pri vodenju boja proti nekaznovanosti sposobno delovati neodvisno in nepristransko. Evropska unija ostaja zavezana sodelovanju z vsemi državami pogodbenicami in drugimi partnerji po svetu, da bi podprla Sodišče ter ohranila in spoštovala njegovo neodvisnost in celovitost Rimskega statuta. Vsakršna grožnja Sodišču, njegovemu osebju in tistim, ki sodelujejo pri delu MKS, je nesprejemljiva.
9. Evropska unija je zavezana učinkovitemu delovanju MKS. EU je leta 2006 postala prva regionalna organizacija, ki je sklenila sporazum o sodelovanju s Sodiščem. Polno sodelovanje z MKS je predpogoj za učinkovitost Sodišča. Svet ugotavlja, da je nesodelovanje za MKS resen izziv.
10. Svet poziva vse države, naj zagotovijo polno sodelovanje s Sodiščem, tudi s takojšnjo izvršitvijo neizpolnjenih nalogov za prijetje, in sklenejo prostovoljne sporazume. Zaščita in premestitev žrtev in prič, začasna in dokončna izpustitev ter izvrševanje kazni so sestavni deli mednarodnega kazenskega postopka, zadevno breme pa bi bilo treba pravično porazdeliti med države pogodbenice, po potrebi tudi s prostovoljnimi sporazumi o sodelovanju.

11. Načela Rimskega statuta MKS in načela, ki urejajo njegovo delovanje, so popolnoma v skladu z načeli in cilji EU. Svet je zavezan nadaljevanju in obuditvi prizadevanj za spodbujanje univerzalnosti in ohranitev celovitosti Rimskega statuta. Evropska unija poziva države, ki tega še niso storile, vključno z državami kandidatkami za članstvo v EU, naj čim prej ratificirajo Rimski statut ali k njemu pristopijo ter odpravijo nekaznovanost za najhujša kazniva dejanja. Poziva tudi države pogodbenice, naj ob upoštevanju svojih nacionalnih okoliščin razmislijo o ratifikaciji ali sprejetju sprememb Rimskega statuta.
12. Svet si bo še naprej prizadeval za nadaljnje vključevanje MKS v področja notranje in zunanje politike EU, da bi zagotovili skladnost in da bi bilo to sodišče sestavni del njenih razprav na področju mednarodnega humanitarnega prava, človekovih pravic, izgradnje miru in reševanja konfliktov, ter ponovno potrjuje zavezanost, da Sodišču nudi stalno diplomatsko podporo, kar bo zagotavljalo učinkovito izvajanje poslanstva tega organa. V zvezi s tem pozdravlja, da se posebni predstavnik EU za človekove pravice pri svojem mandatu in delu posebej osredotoča na spodbujanje spoštovanja mednarodnega humanitarnega prava in podporo mednarodnemu kazenskemu pravosodju, ter dejstvo, da posebni predstavnik še naprej daje poudarek tem zadevam.
13. Svet priznava, da je treba Sodišču zagotoviti potrebna in vzdržna finančna sredstva, da bodo lahko njegovi organi odločno in dosledno opravljali svoje zadevne vloge v vseh situacijah v okviru globalnega mandata Sodišča. Svet poziva vse države pogodbenice Rimskega statuta, naj svoje prispevke plačajo v celoti in pravočasno ter nemudoma poravnajo zaostanek s plačili.
14. Postopek pregleda delovanja Sodišča je edinstvena možnost za okrepitev sistema mednarodnega kazenskega prava ter povečuje njegovo učinkovitost in uspešnost. Svet izreka pohvalo Sodišču za predanost v tem procesu. MKS in države pogodbenice spodbuja, naj še naprej ocenjujejo in izvajajo ustrezna priporočila, pri tem pa ustrezno upoštevajo neodvisnost tožilstva in sodstva Sodišča. Evropska unija pripisuje poseben pomen spodbujanju dobrega upravljanja in zdrave delovne kulture, ki zagotavlja tudi vključevanje in enakost spolov. Svet je seznanjen s krepitvijo politik enakosti spolov v MKS z novo strategijo za enakost spolov in kulturo na delovnem mestu.

15. Svet izreka pohvalo in nadalje spodbuja prizadevanja Sodišča za vključitev vidika spola in starosti v svoje preiskovalno, tožilsko in pravosodno delo. Sodišče spodbuja, naj dodatno okrepi vključevanje pristopov, ki upoštevajo vidik spola in so osredotočeni na otroke, v zbiranje dokazov.
16. Svet opozarja, da je MKS sodišče na najvišji stopnji, ki nacionalna sodišča dopolnjuje in ne nadomešča. Zato izpostavlja pomen dopolnjevanja in sodelovanja med nacionalnimi jurisdikcijami in Sodiščem kot ene od najpomembnejših značilnosti Rimskega statuta. V zvezi s tem poudarja vlogo mreže EU za področje genocida pri krepitvi takega sodelovanja in omogočanju izmenjave najboljših praks med državami članicami EU. EU spodbuja države pogodbenice, naj sprejmejo potrebno nacionalno zakonodajo, ki bo opredelila mednarodne zločine, oblikovala ali okrepila specializirane enote za vojne zločine ter izboljšala sodelovanje med državami.
17. Evropska unija vztraja pri temeljnem pomenu izvolitve najbolj usposobljenih sodnikov in uradnikov Sodišča s poštenimi in preglednimi volitvami, ki temeljijo na dosežkih, v skladu z Rimskim statutom, da se zagotovi kakovost sodnih odločb ter dodatno poveča zaupanje v sposobnost in nepristranskost institucije, da zagotovi pravico. Svet spodbuja države pogodbenice, naj pri predlaganju sodniških kandidatov upoštevajo stroge in pregledne nacionalne postopke imenovanja. Verodostojen in pregleden postopek izvolitve, vključno s preverjanjem, je ključen za zagotovitev legitimnosti Sodišča.
18. 25. obletnica sprejetja Rimskega statuta je priložnost za napredek pri boju proti nekaznovanosti najhujših kaznivih dejanj in krepitvi pravne države. Svet pozdravlja prizadevanja držav pogodbenic za obeležje te obletnice z različnimi dogodki po vsem svetu in s tem proslavitev napredka mednarodnega kazenskega pravosodja. Evropska unija in njene države članice bodo še naprej spodbujale ozaveščenost o MKS in Rimskem statutu. Evropska unija ob tej priložnosti ponovno poudarja svojo neomajno zavezanost neodvisnosti in nepristranskosti MKS ter njegovo osrednjo vlogo v svetovnem boju proti nekaznovanosti.